

Motion till riksdagen

1988/89:Ub763

av Maj-Lis Lööw m.fl. (s)

Högskoleutbyggnad i Södermanlands län

Utbildningsfrågorna har en avgörande betydelse för utvecklingen av arbetsmarknaden i ett län. Flera undersökningar visar att tillgången på kvalificerad arbetskraft är den viktigaste faktorn, såväl vid val av region som vid val av lokaliseringssort inom regionen. Närhet till universitet och högskolor är avgörande för tillgången på kvalificerad arbetskraft och utgör dessutom en lokaliseringsfaktor i sig vid val av region.

De flesta som flyttar är i tjugoårsåldern. Det är samtidigt den åldersklass där arbetskraften utbildas.

Det innebär att flyttning, utbildning och val av bostadsort sker under samma period i livet. Valet av studieort tenderar därför att bli ett val av framtida bostadsort. Tillgång på universitets- och högskoleutbildning bestämmer därför i långt större utsträckning än tidigare de framtida lokaliseringsmönstren.

I årets budgetförslag föreslås några få förbättringar för Eskilstuna/Västerås högskola. Men detta räcker inte. De sörmländska ungdomarna måste ges bättre möjligheter att utbilda sig, arbeta och bosätta sig i länet.

Behovet av ökade insatser inom utbildningsområdet kan exemplifieras med uppgiften att i Uppsala län går 28 % av ungdomarna vidare till högre utbildning medan däremot i Södermanlands län motsvarande siffra är 18 %.

Högskoleutbildningen i Södermanlands län måste därför utökas och utvecklas samt ges en god anknytning till forskning inom skilda områden.

I proposition 1987/88:166 om inrättande av högskola i Blekinge, skriver utbildningsministern bland annat: "Spridning av högskoleutbildningen var ett viktigt inslag i 1977 års högskolereform Varje högskoleenhet förutsätts härvid svara för utbildningsutbudet i det egna länet Därmed kommer samtliga län att ha en egen organisation för högskoleutbildning."

I Västmanlands och Södermanlands län har vi inte upplevt att vi fått tillräckliga förstärkningar för att göra den gemensamma högskolan till en stark resurs i bägge länen. Fortfarande tillhör högskolan i Eskilstuna/Västerås en av de små och många gånger har den fått stå tillbaka för satsningar eller förstärkningar på annat håll.

Västmanlands och Södermanlands län har ställt stora förhoppningar till den gemensamma högskolan. Dessa förhoppningar skulle naturligtvis stärkas ytterligare med två enheter om även dessa län hade egna högskolor.

I sin rapport om de "nya" högskolornas framtida struktur skriver UHÄ om betydelsen av samarbete mellan högskolorna i Bergslagen. Detta vill vi gärna instämma i. Om högskolan i Eskilstuna/Västerås delas, skulle säkerligen

samarbetet fortsätta på samma sätt som i dag.

Vi ser det som mycket angeläget att regeringen överväger den framtida utvecklingen vid högskolan i Eskilstuna/Västerås.

Från näringsliv och offentlig verksamhet betonas genomgående vikten av att det etableras en bred bas av högre utbildning i länet.

Högskolans avdelning i Södermanland har i sin verksamhet god hjälp av några samverkande resurscentra.

Svetsforskningsinstitutet, Eskilstuna skall genom forskning, utveckling och utbildning tillgodose och underlätta införandet av ny teknik i de små och medelstora företag som saknar anknötning till FoU-verksamhet. Ett nära samarbete mellan högskolan, AMU och utvecklingsfonden garanterar ett effektivt resursutnyttjande. Huvudområden är arbetsmiljö, svetsproduktionssystem, svetsmetallurgi och laserteknik.

Pilotverkstaden, Eskilstuna har utrustning och kompetens för utbildning i verkstadsteknik. Det är en stiftelse med Eskilstuna kommun och Verkstadsindustrins yrkesnämnd som stiftare.

CEA-institutet är ett centrum för datorstödd ingenjörskonst. Institutet ingår i högskolans organisation men har eget budgetansvar.

VVS-tekniskt Centrum, Katrineholm med utrustning och kompetens för utbildning i anläggningsteknik har byggts upp av Katrineholms kommun i samverkan med VVS-branschens organisationer.

Ett för den regionala verkstadsindustrin framträdande kunskaps- och kompetensområde är fordonsteknik med särskild inriktning mot konstruktion och produktion av tunga fordon. Saab-Scania i Södertälje, Scaniabussar i Katrineholm, VME (Volvo BM) i Eskilstuna är exempel på detta. I regionen finns också ett stort antal företag som är underleverantörer till fordonsindustrin. Verksamheten inom fordonsindustrin präglas i hög grad av den pågående utvecklingen mot en alltmer automatiserad, datorstödd produktion.

Cheferna för flera stora företag i länet har under årets arbete med högskolans anslagsframställning betonat nödvändigheten av att den högre utbildningen inom teknik och ekonomi byggs ut.

Det finns alltså utomordentligt goda förutsättningar att utveckla mellaningenjörsutbildningen och dessutom inrätta en civilingenjörsutbildning av den typ som håller på att byggas upp vid högskolan i Gävle-Sandviken. Den skulle i så fall ges en profilering mot produktionsautomation.

Bristen på personal inom barnomsorgen i länet är väl dokumenterad. Det är viktigt att attrahera så många sökande som möjligt till denna utbildning. Därför är det angeläget att den decentraliserade utbildningsformen utvecklas i ett system där olika kommuner kan vara studieort.

De utbildningslinjer som successivt måste tillföras högskolans avdelning i Södermanlands län är

- 80-poängsutbildningar inom de traditionella teknikområdena
- 80-poängsutbildningar med speciell inriktning mot konstruktion av tunga fordon och VVS-teknik
- tekniska påbyggnadsutbildningar
- ekonomutbildning
- systemvetenskaplig linje

- lärarutbildning inom industri- och hantverksområdet enligt förslag i Mot. 1988/89
högskolestyrelsens anslagsframställning Ub763
- språkutbildningar
- decentraliserad utbildning för personal inom barnomsorg.

Dessutom behövs med hänsyn till länets resurscentra och näringslivets struktur, profilerad civilingenjörsutbildning av den art som utvecklas vid högskolan i Gävle-Sandviken.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om en förstärkning av högskoleutbildningen i Södermanlands län.

Stockholm den 24 januari 1989

Maj-Lis Lööw (s)

Olle Svensson (s)

Anita Persson (s)

Reynoldh Furustrand (s)

